Sylwester Szafarz

Analizując dynamikę polityki wewnętrznej i zagranicznej KPCh (i ChRL) w okresie Nowej Ery, tzn. od XVIII Krajowego Zjazdu Partii (8-15.11.2012 r.), wyczuwałem intuicyjnie i wręcz instynktownie, że 20. Zjazd będzie doniosłym wydarzeniem, jakiego jeszcze nie było w ponad stuletniej heroicznej historii tej Partii. Moje przypuszczenia i oczekiwania spełniły się z nawiązką. Obrady zjazdowe odbywały się po hasłem: „KPCh na nowej drodze" (czy w nowej podróży - jak to brzmi po angielsku: „The CPC on a New Journey").
To bardzo wymowne podkreślenie owej współczesnej i przyszłej nowości chińskiej – Nowa Era na nowej drodze! Gdybym miał określić przy pomocy paru słów mój własny odbiór dorobku 20. Zjazdu, to rzekłbym tak: na naszych oczach dokonała się rzeczywiście bezprecedensowa i pozytywna rewolucja jakościowa w modernizacji socjalizmu o specyfice chińskiej.
Imponuje niezwykła dynamika, precyzja i zdecydowanie, co ujawniło się w obradach i w uchwałach zjazdowych oraz co jest bardzo potrzebne w obliczu współczesnych wyzwań krajowych i międzynarodowych. Można powiedzieć, że „żarty się skończyły". 20. Zjazd dał temu dobitne świadectwo. Jego dorobek jest niezwykle bogaty i różnorodny obejmując wszystkie kluczowe dziedziny działalności Partii rządzącej nieprzerwanie od 1949 r., jej funkcjonowania, rozwoju całego narodu i państwa chińskiego oraz polityki zagranicznej (sławetne otwarcie na świat, Xiplomacy, budowanie nowego sprawiedliwego ładu światowego na zasadach multilateralizmu i in.).

Doskonalenie ustroju

Mogę stwierdzić, że 20. Zjazd uczynił ogromny krok naprzód w procesie usprawniania i modernizacji unikalnego w świecie systemu socjalizmu o specyfice chińskiej w Nowej Erze i na nowej drodze rozwoju. De facto system ten, powstały pierwotnie w roku 1978 z inicjatywy przewodniczącego Deng Xiaopinga, jest doskonalony i usprawniany non stop oraz obecnie zmierza do swego optymalnego, choć nie ostatecznego kształtu. 20. Zjazd określił dwa etapy rozwojowe w tym procesie: 1. modernizacja socjalistyczna wszystkiego w latach 2020 r. - 2035 r. i 2. utworzenie nowoczesnego wielkiego socjalistycznego państwa chińskiego w okresie od 2035 r. do 2049 r. (to tzw. II plan stulecia - z okazji utworzenia ChRL w 1949 r.).
Kluczowym elementem doskonalonego ustroju jest demokracja chińska w swoich trzech postaciach: konsultatywna, ludowa i socjalistyczna. Nadal będzie realizowany jeszcze aktywniej „całościowy proces umacniania demokracji ludowej" i praworządności.

Nowoczesna Partia

Naturalnie, problematyka ta zajęła poczesne miejsce w obradach i w uchwałach zjazdowych. Postanowiono, przede wszystkim, modernizować KPCh, zakończyć proces oczyszczania partii ze słabości i z naleciałości odziedziczonych z minionych epok, jak np.: wahliwość poglądów, formalizm, biurokracja, hedonizm i ekstrawagancje (w niektórych przypadkach) oraz, nade wszystko, nadal występująca korupcja – jako ten rak w zdrowym ciele KPCh, liczącej obecnie ponad 97 mln członków! Chińskie porzekadło głosi, że „dobry kowal wykuwa dobre żelazo".
Jeśli zaś chodzi o przyszłe priorytety w działalności partyjnej, to wielką zasługą 20. Zjazdu jest

jej samo- (auto) reformowanie, doskonalenie i unowocześnianie KPCh, umacnianie jej kierowniczej i przewodniej roli, przedstawienie narodowi, partii i całemu światu bardzo konkretnego programu budownictwa socjalistycznego w Chinach, realizacji Marzenia Chińskiego ws. kompleksowego odrodzenia narodu i państwa, urzeczywistnienia ww. II programu stulecia i in. stwierdzono, że należy dążyć do tego, aby przeszłość służyła współczesności i aby nowe było tworzone ze starego. Krótko mówiąc, na Zjeździe podsumowano niemały dorobek I dziesięciolecia NE i uchwalono kluczowy program działania do połowy bieżącego stulecia. Partia eksponuje ważne znaczenie umacniania „ducha bojowego", jedności, zwartości i solidarności własnych szeregów oraz lojalności ze strony instytucji państwowych, sił zbrojnych i całego społeczeństwa.

Dobro obywateli

Wątek ten przewijał się złotą nicią w obradach i w uchwałach zjazdowych. Dominowało określenie, że Naród jest gospodarzem państwa. Trosce o dobrobyt obywateli, o ich coraz lepsze warunki życia i pracy oraz o harmonijne współistnienie człowieka i przyrody, podporządkowane są wszelkie poczynania oraz radykalna i kompleksowa modernizacja partii i państwa chińskiego. Na analizowanym 20. Zjeździe został ponownie potwierdzony dogłębny humanizm KPCh w odniesieniu do własnych obywateli, jak też do całej ludzkości. Jego najnowszymi świadectwami są: zapewnienie społeczeństwu umiarkowanej zasobności pod każdym względem, zlikwidowanie, w 2021 r., do „zera" absolutnego ubóstwa (prawie 100 mln wieśniaków), niedopuszczenie do rozprzestrzenienia się pandemii w społeczeństwie liczącym ponad 1,4 mld obywateli, promowanie współpracy Chińczyków z innymi narodami i wiele, wiele innych dokonań prospołecznych. Jeszcze nigdy w całej liczącej ponad 5.000 lat historii państwowości chińskiej, ogółowi obywateli nie powodziło się tak dobrze jak obecnie. Średnia długość życia obywateli zwiększyła się do 78,2 lat. Towarzyszy temu efektywna i bezinteresowna pomoc wszelaka obywatelom innych krajów. W tym sensie mogę mówić o globalizacji ofiarności chińskiej, bez narzucania własnych wzorców ustrojowych i bez eksploatowania innych.

Skarbnica ideologiczna

Na 20. Zjeździe wyeksponowano z całą mocą fakt posiadania przez KPCh bardzo solidnych fundamentów ideologicznych i teoretycznych, które stanowią cenny drogowskaz w działalności praktycznej partii, społeczeństwa i państwa chińskiego oraz w budowaniu nowego sprawiedliwego, pokojowego i zrównoważonego ładu na świecie. Żadna inna partia i siła polityczna na Ziemi nie dysponuje analogiczną skarbnicą ideologiczną. Jedynie wielkie religie posiadają swoje „święte księgi" (np. Biblia, Koran, Daodejing, Tora, Wedy i in.), które zawierają stosowne wskazania teologiczne. Ale to zupełnie inna jakość i inne przeznaczenie. W obradach i w dokumentach zjazdowych wyeksponowano, przede wszystkim, znaczenie, przydatność i aktualność marksizmu dostosowanego do kontekstu chińskiego oraz do współczesnych potrzeb i możliwości, a także nieprzemijające znaczenie dzieł i myśli przywódców KPCh i ChRL z pięciu pokoleń – poczynając od 1949 r. Partia może też czerpać pełnymi garściami z bogatych treści starożytnych filozofów i innych uczonych chińskich, których wiele opracowań i wskazań zachowuje nadal swą aktualność we współczesnych czasach. Np. dzieła Konfucjusza i jego uczniów i in, marszałka Sun Zi („Sztuka wojenna" to dzieło napisane w VI wieku p.n.e., którego

jednym z wątków przewodnich jest metodologia wygrywania wojen… bez wojny, a mianowicie rokowaniami, środkami dyplomatycznymi itp.). Zalecenia te byłyby bardzo przydatne również w odniesieniu do współczesnych ognisk wojennych (ponad 50) na świecie, do wojny o Ukrainę itp!). Nota bene: w celach komparatywnych decydenci i uczeni chińscy analizują także niektóre zagraniczne teorie i koncepcje ideologiczne – unikając wszakże ich mechanicznego kopiowania i popełniania błędów już popełnionych przez innych. Trwa w KPCh intensywne szkolenie ideologiczne oraz uświadamianie społeczeństwa pod tym kątem.

Rozwój gospodarczy

Na 20. Zjeździe wyeksponowano niemałe dokonania gospodarcze, naukowo-techniczne i ekologiczne w okresie minionego dziesięciolecia (zwanego nie bez racji „dziesięcioleciem cudów"); np. zwiększenie w tym okresie wartości PKB od 54 bln juanów do 114 bln juanów, co = 18,5% Światowego Produktu Brutto (II gospodarka świata) oraz PKB per capita: od 39.800 juanów do 81.000 juanów. Corocznie powstaje w miastach 13 mln nowych miejsc pracy. Imponuje mi rozmach inwestycyjny w ChRL - np. rozbudowa szybkich kolei (już do 600 km/godz.), autostrad, portów i połączeń lotniczych, obiektów użyteczności publicznej, szerokie stosowanie multimediów w gospodarce oraz pogłębianie w niej reform „z ogromną odwagą polityczną" (to słowa przewodniczącego Xi) i in. oraz plany rozwojowe na przyszłość (do połowy bieżącego stulecia). Wdrażany jest nowy innowacyjny wzorzec i nowa filozofia rozwoju o wysokiej jakości oraz przechodzenie od gospodarki ilościowej do jakościowej. Nadrzędnym celem jest dobrobyt dla wszystkich, budowanie zielonych i pięknych Chin oraz zapewnienie harmonijnego współistnienia między człowiekiem i przyrodą. Partia dąży do zdwojenia wysiłków celem usuwania słabości i niedostatków, jak np. różnice rozwojowe i dochodowe pomiędzy miastem i wsią i in., niewystarczające wykorzystanie innowacji naukowo-technicznych w gospodarce, mimo że nakłady na, przedsięwzięcia badawczo-rozwojowe zostały zwiększone do 2,8 bln juanów itp. Będę śledził z dużym zainteresowaniem realizację zadań gospodarczych do roku 2035 i dalej do połowy stulecia – w celu utworzenia gospodarki wedle nowego modelu rozwoju, ustanowienia innowacyjnej industrializacji, informatyzacji, urbanizacji i modernizacji rolnictwa oraz doskonalenia współpracy z zagranicą. ChRL utrzymuje stosunki gospodarcze (handlowe, inwestycyjne i in.) z 140 krajami i regionami świata.

Umacnianie bezpieczeństwa…

…sensu largo, czyli we wszystkich jego możliwych odmianach i dziedzinach. Tematyka ta spotkała się z moim szczególnym zainteresowaniem, gdyż solidne bezpieczeństwo jest palącą potrzebą w naszych czasach wskutek intensyfikacji przeróżnych poważnych zagrożeń naturalnych i powodowanych przez rozmaitych złoczyńców. Jak wykazały obrady i uchwały zjazdowe, partia (i państwo) lansują całościowe podejście do kwestii bezpieczeństwa narodowego, społecznego, żywnościowego, energetycznego i międzynarodowego; będą one zdecydowanie zwalczać separatystów etnicznych, ekstremistów religijnych, groźnych terrorystów, handlarzy narkotyków i zorganizowaną przestępczość. Ważne znaczenie mają słowa przewodniczącego Xi: „bezpieczeństwo narodowe stanowi opokę odrodzenia kraju i stabilności społecznej oraz zasadniczy warunek budowania silnych i prosperujących Chin. Zaś bezpieczeństwo społeczne jest celem nadrzędnym, bezpieczeństwo polityczne fundamentalnym zadaniem a bezpieczeństwo ekonomiczne - podłożem wszystkiego. Ponadto,

bezpieczeństwo militarne, technologiczne, kulturalne i społeczne stanowią ważne filary systemu, zaś bezpieczeństwo międzynarodowe jest czynnikiem wspomagającym". Z kolei, efektywność i gotowość bojowa stanowią nadrzędne kryteria modernizacji sił zbrojnych, których liczebność została zmniejszona o 300.000 wojskowych. W wyniku modernizacji armii nastąpi jej podniesienie do poziomu światowego w terminie do 2027 r. Lojalność sił zbrojnych wobec partii jest pierwszorzędnym zadaniem, podobnie jak wdrażanie najnowszych zdobyczy nauki i techniki do wyposażenia wojskowego. Należy nadal umacniać jedność władzy z wojskiem i wojska ze społeczeństwem.

Polityka zagraniczna

Zapowiedziano istotne ulepszenia w niej. Zasadniczej modernizacji i zwiększaniu efektywności podlegać będzie również polityka otwarcia na świat, która powinna rozwijać się zgodnie z najwyższymi standardami. KPCh nawiązała współpracę międzypartyjną z ok. 600 partiami politycznymi świata o różnych orientacjach; a ChRL utrzymuje stosunki dyplomatyczne z gronem 181 krajów świata. W obliczu istniejących ognisk wojennych oraz wzrostu napięcia politycznego, militarnego oraz zagrożeń i prowokacji zostanie zintensyfikowana chińska polityka pokoju, współpracy i rozwoju – w dążeniu do budowania wspólnej przyszłości człowieczeństwa z poszanowaniem równości wszystkich państw i narodów. Chiny będą zwalczały hegemonizm, politykę z pozycji siły, unilateralizm, mentalność zimnowojenną, łobuzerstwo i dwoiste standardy w polityce międzynarodowej. Utrzymają defensywny charakter swej obronności i nigdy nie będą dążyć do hegemonizmu i do ekspansjonizmu, przestrzegając pięć zasad pokojowego współistnienia. Towarzyszyć temu będzie intensyfikacja starań o budowanie nowego sprawiedliwego ładu światowego na zasadach multilateralizmu oraz współpracy z innymi wielkimi mocarstwami, z krajami sąsiadującymi z ChRL i z państwami rozwijającymi oraz z partiami politycznymi i z organizacjami społecznymi (pozarządowymi) itp. W udoskonalonej polityce otwarcia na świat, strona chińska zmierzać będzie do tworzenia otwartej gospodarki światowej, do usprawnionej globalizacji, do likwidowania barier i przeszkód oraz przepaści rozwojowej pomiędzy Południem i Północą - poszukując nowych sił napędowych wzrostu gospodarczego. Rozwiązywanie konfliktów i spraw spornych powinno następować w wyniku dialogu i konsultacji w duchu wzajemnego zrozumienia i poszanowania różnorodności cywilizacyjnej. Twierdzę, iż trudno byłoby o inne bardziej szlachetne i realistyczne niż chińskie przykłady lansowania i poszanowania ideałów trwałego pokoju, niezawodnego bezpieczeństwa i wzajemnie korzystnej współpracy między narodami.
Również w tym duchu przedstawione zostało na 20 Zjeździe jednoznaczne i zdecydowane stanowisko KPCh w kwestii tajwańskiej. Przewodniczący Xi Jinping stwierdził, co następuje: „rozwiązanie tej kwestii i pełne zjednoczenie (Tajwanu z Macierzą) stanowi odpowiedzialną historyczną misję partii i jej niepodważalne zobowiązanie…; jeden kraj, dwa systemy, polityka jednych Chin i konsensus z 1992 r. byłyby najlepszym sposobem tego rozwiązania – w dążeniu do pokojowego zjednoczenia. Chińczycy będą podejmować zdecydowane kroki celem przeciwstawiania się zwolennikom „niepodległości Tajwanu". Tajwan jest chińskim Tajwanem i uregulowanie jest sprawy znajduje się w gestii Chińczyków. Będziemy dążyli w dalszym ciągu do jej pokojowego rozwiązania; ale nigdy nie obiecamy, że zrezygnujemy z użycia siły i zastrzegamy sobie opcję podjęcia wszelkich niezbędnych środków". Delegaci zjazdowi zareagowali burzliwymi oklaskami na te stwierdzenia.

Zakończenie

Powyższy niepełny acz zapewne plastyczny i wymowny obraz obrad, dorobku i znaczenia 20. Krajowego Zjazdu KPCh ukazuje dość wyraziście jego przełomowe i modernizacyjne znaczenie dla samej partii, dla narodu i państwa chińskiego oraz dla całej ludzkości. To jest absolutnie nowa jakość w tych kategoriach. Rodzi ona nadzieję, iż socjalizm chiński w Nowej Erze i na nowej drodze (w nowej podróży) poprawi dolę wszystkich ludzi, zapewni im lepszą wspólną pokojową przyszłość, uwolni od wszelakich nieszczęść, niesprawiedliwości, tragedii i plag rozwojowych oraz przywróci godność ludzką w tak trudnych czasach. Dlatego też przyjąłem z dużym zainteresowaniem i z nadzieją decyzje 20. Zjazdu w sprawach statutowych (poprawki) i kadrowych.
Delegaci wybrali nowy skład 20. Centralnej Komisji Nadzoru Dyscypliny oraz 20. Komitetu Centralnego Partii; a ten, z kolei, określił skład osobowy najwyższych organów kierowniczych - sekretarza generalnego KC, Biura Politycznego i jego Stałego Komitetu, Nastąpiły więc istotne zmiany personalne. Potwierdziło się, że partia dysponuje licznymi rezerwami fachowców najwyższej klasy o nadzwyczajnej mądrości w rządzeniu sprawami krajowymi, regionalnymi i globalnymi oraz ludzi zdolnych do sprostania bezprecedensowym wyzwaniom naszych czasów.

Podobnie jak Mao Zedong (precedens) również Xi Jinping został wybrany na trzecią kadencję w przewodzeniu partii, a jego pozycja została solidnie umocniona. Jako najwyższy przywódca partii skupia on wokół siebie nowe grono oddanych działaczy najwyższej rangi, jednoczy całą partię i całe społeczeństwo oraz umacnia swój autorytet na arenie międzynarodowej.
Teraz zbliża się pora przełożenia uchwal partyjnych na płaszczyznę praktyki wykonawczej. Na marcowych (w 2023 r.) dorocznych posiedzeniach obydwu izb Parlamentu powołany zostanie nowy rząd (Rada Państwa – w terminologii chińskiej), który podejmie stosowne kroki wykonawcze w odniesieniu do organów administracji państwowej niższych szczebli.

Sylwester Szafarz